U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **M. K.,** zast. Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, pošt. schránka 21/OAM, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2012, č. j. OAM-253/ZA-ZA14-ZA14-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2013, č. j. 2 Az 15/2012 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni stěžovatelky advokátce Mgr. Lilianě Křístkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2.904 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) ze dne 14. 3. 2013, č j. 2 Az 15/2012 - 38 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 9. 2012, č. j. OAM-253/ZA-ZA14-ZA14-2012 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl, že se žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

Městský soud se s posouzením žádosti žalovaným ztotožnil, přičemž svoje úvahy a závěry podrobně rozebral a odůvodnil. Ze správního spisu krajský soud ověřil, že za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelka označila v prvé řadě to, že praktikuje karmajógu, vyznává pravoslaví, a pravoslavní na Ukrajině nemají příznivce jógy rádi, považují je za satanisty. Poukázala na konflikt, který měla v tomto směru s pravoslavným knězem v r. 2006, jemuž ukázala fotografie a knihy s touto problematikou, a který tyto materiály spálil a řekl, že pocházejí od satana. Jako další důvody své žádosti uvedla, že v České republice již pobývala, a to od r. 1999 do r. 2006, než byla vyhoštěna, má zde příbuzné, absolvovala zde v r. 2004 operaci kyčelního kloubu, a nyní by chtěla operativně nechat vyjmout šrouby. České zdravotnictví považuje za lepší než ukrajinské, a v České republice, kam se vrátila v r. 2012 a kde požádala o udělení azylu, by chtěla pracovat v ekozemědělství. Po posouzení věci městský soud dospěl k závěru, že

stěžovatelka nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu, ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Proto žalobu zamítl.

Kasační stížnost stěžovatelka podala s odkazem na důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů („s. ř. s."). Je toho názoru, že městský soud se nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalovaný řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky zejména dle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, tedy podmínky pro udělení humanitárního azylu, popř. podmínky dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatelka jednoznačně popsala svoji situaci s tím, že právě inklinace k východnímu náboženskému vyznání byla důvodem incidentů vyvolaných ze strany příslušníků pravoslavné církve, a státní orgány jí neposkytly ochranu. Právě absence ochrany ze strany státních orgánů měla být posouzena jako důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dále je stěžovatelka toho názoru, že v jejím případě jsou zvlášť závažné okolnosti a jsou splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. V České republice žije se svojí dcerou, mluví plynule česky a má zde i okruh přátel. Je zcela integrována do české společnosti. Městský soud se nezabýval řádně tím, zda správní uvážení nepřekročilo meze zákona a zda jej správní orgán nevyložil příliš úzce. Z uvedených důvodu stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně stěžovatelka požádala, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém se ztotožnil se závěry rozsudku městského soudu, i pro řízení o kasační stížnosti odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Uzavřel, že se přiklání k rozhodnutí soudu, neboť námitky stěžovatelky uvedené v kasační stížnosti a týkající se § 14 a § 14a zákona o azylu nemají opodstatnění a dostatečně se jimi zabýval jak správní orgán ve svém rozhodnutí a vyjádření k žalobě, tak i soud, který je vyvrátil v napadeném rozsudku. Žalovaný proto navrhl kasační stížnost zamítnout, popř. ji odmítnout pro nepřijatelnost ve smyslu § 104a s. ř. s.

Při rozhodování o kasační stížnosti stěžovatelky musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Nejvyšší správní soud proto zkoumal otázku, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky (stěžovatelka se k této otázce v kasační stížnosti nikterak nevyjadřuje). Nejvyšší správní soud přitom vychází ze svého precedentního usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele/stěžovatelky jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele/stěžovatelky je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele/stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje - v mezích kritérií

přijatelnosti - v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelkou tvrzené důvody v podané kasační stížnosti uváděná kritéria její přijatelnosti nesplňují.

Nejvyšší správní soud předně uvádí, že kasační námitky v rozhodující míře opakují námitky žalobní, s nimiž se věcně, a přitom velmi detailně, vypořádal již městský soud, a posoudil je jako nedůvodné. S jeho závěry se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

Stejně tak platí, že s obdobnými kasačními námitkami se vypořádala již dřívější judikatura Nejvyššího správního soudu.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatelka v žádosti o udělení mezinárodní ochrany nikterak neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu. Stěžovatelka byla v zemi původu podle svého tvrzení do konfliktu s příslušníky pravoslavné církve, a to z důvodu své inklinace k východnímu náboženskému vyznání. Státní orgány jí přitom neposkytly ochranu.

Posouzením obdobných případů se Nejvyšší správní soud již dostatečně zabýval ve svých dřívějších rozhodnutích. Zjišťováním skutkového stavu (stěžovatelka namítala, že skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně) v situaci, kdy stěžovatelčiny námitky jsou zcela obecné, přičemž o dotčení jeho politických práv se evidentně nejedná, se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 11. 5. 2005, č. j. 3 Azs 246/2004 - 40, v rozsudku ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, v rozsudku ze dne 23. 9. 2004, č. j. 7 Azs 152/2004 - 31, či v rozsudku 3 Azs 442/2004 – 61, ze dne 15. 2. 2006, www.nssoud.cz. V dané věci zcela zjevně nejde o případ pronásledování z důvodu příslušnosti stěžovatelky k rase, náboženství, národnosti či určité sociální skupině, jak to předpokládá § 12 písm. b) zákona o azylu (*má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště)*, a situace stěžovatelky na Ukrajině nenaplňovala ani znaky § 2 odst. 6 tohoto zákona (*za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním*.), když navíc stěžovatelka sama nepožádala příslušné státní orgány o ochrany a pomoc, a nelze tedy dospět k závěru, že jí byla odepřena ochrana země její příslušnosti, a ani k tomu, že by poskytnutá ochrana byla neúčinná. Navíc obavy stěžovatelky jsou uváděny značně obecně. Nejvyšší soud tak již např. judikoval, že *Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.* K tomu viz např. jeho rozsudek ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, www.nssoud.cz.

Stěžovatelka se dále dovolává toho, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. I na tuto námitku poskytuje judikatura dostatečnou odpověď. Jak je uvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004

(dostupné na www.nssoud.cz), smyslem institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, kdy sice není možné udělit žadateli azyl podle ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale přesto by bylo v daném případě „nehumánní" azyl neposkytnout. Míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle, který plyne pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře specifikoval skutečnosti, které jsou obvyklými důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů, jako jsou *zvlášť těžká nemoc či těžké zdravotní postižení, nebo příchod z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory* (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004, dostupný na www.nssoud.cz). Ze skutečností uvedených v žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany je zřejmé, že jí uváděné důvody zjevně nepatří mezi důvody, které lze považovat za „důvody hodné zvláštního zřetele" pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Obdobně k další jmenovité stěžovatelčině námitce, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, Nejvyšší správní soud uvádí, že s tímto taktéž nemůže souhlasit. Takové podmínky nejen neshledal žalovaný správní orgán, ale ani městský soud, který se danou otázkou rovněž zabýval. V řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatelce v případě návratu na Ukrajinu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného ustanovení. Téhož názoru v nyní posuzované věci je i Nejvyšší správní soud, který k tomuto dále poznamenává, že rovněž těmto otázkám již věnoval značnou pozornost ve své judikatuře. Tak lze mj. poukázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, podle něhož *by soud nemohl přehlédnout (bez ohledu na obsah žaloby), pokud by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozící vážnou újmou v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. ..... Nemá-li však soud poznatky podporující závěr, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo nezbytné poskytnout cizinci doplňkovou ochranu, neboť k tomu byly důvody plynoucí ze zásady non-refoulement, která již nemůže být zajištěna v jiném řízení, pak by nad rámec žalobních bodů bylo možné napadený rozsudek zrušit jen pokud by byla zjištěna nicotnost rozhodnutí, nebo jeho nepřezkoumatelnost znemožňující přezkoumání v mezích žalobních bodů.* V dané věci se však o takové případy nejednalo.

Nejvyšší správní soud se obdobně jako městský soud kloní k názoru, že stěžovatelka svojí žádostí o udělení mezinárodní ochrany usiluje především o legalizaci svého pobytu na území České republiky. K tomu však za zákonem stanovených podmínek slouží režim zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, nikoliv azylová procedura.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal přijatelnost kasační stížnosti z důvodů tvrzených stěžovatelkou, ani z úřední povinnosti pak nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Žádostí stěžovatelky o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť odkladný účinek kasační stížnosti přísluší přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu) a není třeba o něj žádat.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Ustanovené zástupkyni stěžovatelky náleží v souladu s § 11 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti ve výši 2.100 Kč (podání kasační stížnosti) a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Ustanovená zástupkyně je plátkyní DPH, proto se její odměna navyšuje o 21 %, tj. na celkovou částku 2.904 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. srpna 2013

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu